

M. TVLLII
CICERONIS EPI-
STOLARVM SELECTA-
RVM LIBER SECVNDVS.

ARGVMENTVM EPIST. 12. LIB.

14. Famil.

*C. Cesare & P. Seruilio Coss. uicto apud Pharsali-
am Pompeio, cum Cicero in Italiam uenisset, Terentia ux-
ori, quæ ipsi de aduentu gratulata erat, hanc epistolam pri-
die nonas Nouemb. Brundisio rescripsit, uide Historiam
Ciceronis pag. 295.*

Tullius Terentia sue S. D.

Quod nos in Italiam saluos uenisse gaudes,
perpetuo gaudeas uelim. sed perturbati
dolore animi, magnisq; iniurijs, metuo ne id consi-
lij ceperimus, quod non facile explicare possumus.
quare, quantum potes, adiua. quid autem possis
mihi in mentem non uenit. In uiam quod te des
hoc tempore, nihil est. & longum est iter, & non
tutum. & non uideo quid prodesse possis, si uene-
ris. Vale, pridie Non. Nouemb. Brundisio.

ARGVMENTVM EPIST, 19.

eiusdem libri.

Post

EPIST. SELECT.

Post reditum Cicconis in Italiam Tullia filia ægrotauit, epist. 6. lib. II. ad Atticum. Vxori igitur dolorem ex filie morbo, & difficultatem, quo minus possit propius accedere, significat.

Tullius S. D. Terentiæ suæ.

IN maximis meis doloribus excruciat me ualētudo Tulliaē nostræ, de qua nihil est, quod ad te plura scribam, tibi enim æquæ magnæ curæ esse certo scio. Quòd me propius uultis accedere, uideo ita esse faciendum. etiam ante fecissem: sed me multa impediēerunt, quæ ne nunc quidem expedita sunt, sed à Pomponio exspecto literas, quas ad me quàm primum perferendas cures uelim. da operam ut ualeas.

ARGUMENTVM EPIST. 8. LIBRI

II. ad Atticum.

Eiusdem anni mense extremo scripta est. continet autem querelam de suis miserijs, in quibus reuersus in Italiam erat.

CICERO S. D. ATTICO.

Quantis curis afficiar, & si profecto uides, tamen cognosces est Lepta & Trebatio. maximas pœnas pendo temeritatis meæ, quam tu prudentiam mihi uideri uis: neque te deterreo, quo minus id disputes scribasq; ad me quàm sepius. non nihil enim me leuant tuæ literæ hoc tempore. Per eos, qui nostra causa uolunt, ualentq; apud

LIBER SECVNDVS.

apud illum, diligentissime contendas opus est, per
 Balbum, & Oppium maxime, ut de me scribant
 quam diligentissime, oppugnamur enim, ut audio,
 & à presentibus quibusdam, & per literas. ijs ita
 occurrendum, ut rei magnitudo postulat. Furni-
 us est illic mihi inimicissimus. Quintus misit fili-
 um non solum sui deprecatorem, sed etiam accusa-
 torem mei, dicitur, si à me apud Cæsarem oppuga-
 nari, quod refellit Cæsar ipse, omnesq; eius amici,
 neque uerò desistit, ubicunque est, omnia in me
 maledicta conferre. nihil mihi unquã tam incredi-
 bile accidit, nihil in his malis tam acerbum, qui ex
 ipso audiissent, cum Sicyone palam multis audien-
 tibus loqueretur, nefaria quædam ad me pertule-
 runt, nosti genus, etiam expertus es fortasse: in
 me id est omne conuersum, sed augeo commemo-
 rando dolorem, & facio etiam tibi, quare ad illud
 redeo, cura, ut huius rei causa, dedita opera, mit-
 tat aliquem Balbus, ad quos uidebitur, uelim cures
 literas meo nomine. Vale. XV kalend. Ianu.

ARGVMENTVM EPIST II. LIB.

14. Famil.

Hæc scripta est Cæsare Dictatore, iterum anno ur-
 bis DCCVI. quæ Tulliam filiam ad se uenisse, & se in ani-
 mo habere Ciceronem filium ad Cæsarem mittere nuntiat.

Tullius

EPIST. SELECT.

Tullius S. D. Terentiae suae.

Si uales bene est: ego ualeo. Tullia nostra uenit ad me prid. id. lun. cuius summa uirtutes & singulari humanitate, grauiore etiam sum dolore affectus, nostra factum esse negligentia, ut longe alia in fortuna esset, atque eius pietas, ac dignitas postulabat. Nobis erat in animo Ciceronem ad Caesarem mittere, & cum eo Cn. Sallustium, si profectus erit faciam te certiozem. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale, XVII. kalend. Quint.

ARGUMENTVM EPIST. 15.

eiusdem libri.

In hac, se mutasse consilium de mittendo ad Caesarem Cicerone filio, nuntians, quid fieri uelit, cognoscendum esse ex sicca monet.

Tullius S. D. Terentiae suae.

Ste scripseram, obuiam Ciceronem Caesari mittere: sed mutauimus consilium, quia de illius aduentu nihil audiebamus. De ceteris rebus & si nihil erat noui, tamen quid uelimus, & quid hoc tempore putemus opus esse, ex sicca poteris cognoscere. Tulliam adhuc mecum teneo. Valetudinem tuam cura diligenter, Vale. XII. kal. Quint.

ARGUMENTVM EPIST. 19.

libri II. ad Atticum.

Hec

LIBER SECVNDVS.

Hæc proximo post superiorem mense scripta est; ad eliciendas literas Attici, qui Romæ erat.

CICERO S. D. ATTICO.

CVM tuis dare possem literas, nō prætermisi: & si, quid haberem, non habebam. tu ad nos & rarius scribis, quàm solebas, & breuius: credo, quia nihil habes, quod me putes libenter legere, aut audire posse. ueruntamen uelim, quod erit, qualecunque erit, scribas. est autem unum, quod mihi sit optandum, si quid agi de pace possit: quod nulla equidem habeo in spe: sed, quia tu leuiter interdum significas, cogis me sperare, quod optandum uix est. Philotimus dicitur idibus Sexti, nihil habeo de illo amplius. tu. uelim, ad ea mihi res scribas, quæ ad te antea scripsi. mihi tantū temporis satis est, dum, ut in pessimis rebus aliquid caueās, qui nihil unquam caui. Vale. XI. kalend. sextil.

ARGVMENTVM EPIST. 78.

libri 13. Famil.

Hæc scripta est C. Cæsare tert. & M. Lepido cos. quæ ab alieno, quem eo tempore Siciliam obtinuisse, in Histor. Ciceronis pag. 300. scripsi, petit, ut Democritum Sicyonium in suam fidem recipiat.

CICERO S. D. Allieno pro cos.

Democritus Sicyonius non solum hospes meus est, sed etiam, quod non multis contingit

EPIST. SELECT.

tingit, Græcis præsertim, ualde familiaris. est enim in eo summa probitas, summa uirtus, summa in hospites liberalitas, & obseruantia: meq; præter ceteros & colit, & obseruat, & diligit. eum tu non modo suorum ciuium, uerum pene Achiæ principem cognosces. huic ego tantummodo aditum ad tuam cognitionem patefacio, & munio. cognitum per te ipsum, quæ tua natura est, dignum tua amicitia, atque hospitio iudicabis. peto igitur à te, ut his literis lectis, recipias eum in tuam fidem, polliceare omnia te facturum mea causa. de reliquo si id quod confido fore, dignum eum tua amicitia hospitioq; cognoueris: peto ut eum complectare, diligas, in tuis habeas. erit id mihi maiorem in modum gratum. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 14.

lib. 6. Famil.

Eodem anno scripta est ad Ligarium, qui extra Italiam in suo exsilio uiuebat. Vide Histor. 307. & Commentarium in Ligarianam, facit ei spem salutis, ad eamq; impetrandam omnia sua promittens, ad extremum, ut forti animo sit, hortatur.

M. Cicero S. D. Q. Ligario.

Etsi tali tuo tempore me aut consolandi, aut iuuandi tui causa scribere ad te aliquid pro nostra amicitia oportebat: tamen adhuc id non feci quia

LIBER SECVNDVS.

ci, quia neq; lenire uidebar oratione, neque leuare
 posse dolorem tuum. postea uerò, quàm mag-
 nam spem habere cœpi, fore ut te breui tempore
 incolumem haberemus: facere non potui. quin ti-
 bi & sententiam, & uoluntatem declararem me-
 am. Primum igitur scribam, quod intelligo, & per-
 spicio, non fore in te Cæsarem duriores. nam &
 res eum quotidie, & dies & opinio hominum, &
 ut mihi uidetur, etiam sua natura mitiorem facit.
 idq; cum de reliquis sentio. tum de te etiam audio
 ex familiarissimis eius: quibus ego ex eo tempore,
 quo primum ex Africa nuntius uenit, supplicare
 una cum fratribus tuis non destiti: quorum qui-
 dem & uirtus, & pietas, & amor in te, singula-
 ris, & assidua, & perpetua cura salutis tuæ tan-
 tum proficit, ut nihil sit, quod non ipsum Cæsa-
 rem tributurum existimem: sed, si tardius fit, quàm
 uolumus, magnis occupationibus eius à quo om-
 nia petuntur, aditus ad eum difficiliore fuerunt:
 & simul Africanæ causæ iratior, diutius uelle ui-
 detur eos habere sollicitos, à quibus se putat diutur-
 nioribus esse molestijs conflictatum. sed hoc ipsum
 intelligimus eum quotidie remissiu, & placatius fer-
 re. Quare mihi crede, & memoriæ manda, me tibi
 id affirmasse, te in istis molestijs diutius non futu-
 rum, Quando, quid sentirem, D 2 exposui

EPIST. SELECT.

exposui: quid uellem tua causa, re potius declarabo, quàm oratione. et si tantum possem, quantum in ea Repub. de qua ita sum meritus, ut tu existimas, posse debebam: ne tu quidem in istis incommodis esses. eadē enim causa opes meas fregit, quæ tuam salutem in discrimen adduxit. sed tamen, quidquid imago ueteris meæ dignitatis, quidquid reliquæ gratiæ ualebunt, studium, consilium, opera, gratia, fides mea, nullo loco deerit tuis optimis fratribus. Tu fac habeas fortem animum, quem semper habuisti. primum ob eas causas, quas scripsisti: deinde, quòd ea de Rep. semper uoluisti, atque sensisti, ut non modo nunc secunda sperare debeas, sed etiam si omnia aduersa essent, tamen conscientia & factorum, & consiliorum tuorum, quæcunque acciderent, fortissimo & maximo animo ferre deberes. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. Vlt. libri

4. Famil.

Hanc ad idem tempus referimus, qua Planceum, ut communem fortunam æquo animo ferat, hortatur.

M. Cicero S. D. Cn. Plancio.

Accepi perbreues tuas literas: quibus id, quod scire cupiebam, cognoscere non potui: cognoui autem id, quod mihi dubium non fuit.

LIBER SECVNDVS.

nam, quam fortiter ferres communes miseras, non intellexi: quàm me amares facile perspexi. sed hoc scieram: illud si scissem, ad id meas literas accommodauissem. sed tamen etsi antea scripsi, quæ existimaui scribi oportere: tamen hoc tempore breuiter commonendum putauit, ne quo periculo te proprio existimares esse. in magno omnes, sed tamen in communi sumus. quare non debes aut propriam fortunam & præcipuam postulare, aut cõmunem recusare. quapropter eo animo simus inter nos, quo semper fuimus: quod de te sperare, de me præstare possum. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 9. LIB.

6. Famil.

Hac A. Cæcinam, qui partes Pompeianas secutus patriæ crebat, T. Furfanio Siciliæ procos. accuratissime commendat.

M. Cicero S. D. Furfanio procos.

CVM A. Cæcina tanta mihi familiaritas consuetudoq; semper fuit, ut nulla maior esse possit. nam & patre eius, claro homine, & forti uiro, plurimum usi sumus: & hunc à puero, quod & spem magnam mihi afferebat summæ probitatis, summæq; eloquentiæ, & uiuebat mecum cõiunctissimè, non solum officijs amicitiae, sed etiam studijs communibus, sic semper dilexi, ut non ullo

EPIST. SELECT.

cum homine coniunctius uiuerem. nihil attinet me plura scribere, quàm mihi necesse est eius salutem, & fortunas, quibuscunque rebus possim tueri, uides. Reliquum est, ut cum cognorim pluribus rebus quid tu & de bonorum fortuna, & de Reipub. calamitatibus sentires, nihil à te petam, nisi ut ad eam uoluntatem, quam tua sponte erga Cæcinam habiturus esses, tantus cumulus accedat commendatione mea, quanti me à te fieri intelligo, hoc mihi gratius facere nihil potes. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 16.

libri 13. Famil.

Hæc ad Cæsarem consulem tertium in Hispaniam missa est, qua illi Apollonium P. Crassi libertum commendat.

M. CICERO S. D. C. Cæsare imp.

P. Crassum, ex omni nobilitate adolescentem, dilexi plurimum: & ex eo cum ab incunte eius ætate bene sperauissem, tum per me existimare cœpi ex ijs iudicijs, quæ de eo feceram, cognitis: eius libertum Apollonium iam tum equidem, cum ille uiueret, & magni faciebam, & probabam: erat enim & studiosus Crassi, & ad eius optima studia uehementer aptus: itaque ab eo admodum diligebatur. post mortem autem Crassi, eo mihi etiam dignior uisus est, quem in fidem, atque amicitiã meã recipere, quod eos à se obseruandos
 & colen-

LIBER SECVNDVS.

& colendos putabat, quos ille dilexisset, & quibus
 carus fuisset. itaq; & ad me in Ciliciam uenit: mul-
 tisq; in rebus mihi magno usui fuit & fides eius,
 & prudentia: & ut opinor, tibi in Alexandrino
 bello, quantum studio, & fidelitate consequi potu-
 it, non defuit. quòd cum speraret te quoque ita ex-
 istimare in Hispaniam ad te maxime ille quidē suo
 consilio, sed etiā me auctore est profectus. cui ego
 commendationem non sum pollicitus: non quin
 eam ualituram apud te arbitrarer, sed neq; egere
 mihi commendatione uidebatur, qui & in bello te-
 cum fuisset, & propter memoriam Crasi de tuis
 unus esset: & si uti commendationibus uellet, etiā
 per alios cum uidebam id consequi posse. testimo-
 nium meum de eo iudicij, quod & ipse magni aesti-
 mabat, & ego apud te ualere erā expertus, ei libē-
 ter dedi. doctum igitur hominem cognoui, & stu-
 dijs optimis deditum, idq; à puero, nam domi meae
 cū Diodoto Stoico, homine meo, iudicio, eruditis-
 simo, multum à puero fuit. nunc autē incensus stu-
 dio rerum tuarum, eas literis Graecis mandare cu-
 piebat, posse arbitror: ualet ingenio: habet usum:
 iam pridem in eo genere studij, literarumq; uersa-
 tur: satisfacere immortalitati laudū tuarum mira-
 biliter cupit. Habes opinionis meae testimonium:

EPIST. SELECT.

sed tu hoc facilius multò, pro tua singulari prudentia iudicabis. tamen quod negaueram, commendo tibi eum, quidquid ei commendaueris, erit mihi maiorem in modum gratum. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 15.

lib. 12. ad Atticum.

Hanc eodem anno, Tullia filia mortua, ruri in luctu ad Atticum dedit.

CICERO S. D. ATTICO.

PRO omnibus, apud Appuleium, quoniam in perpetuum non placet, indies ut excuser uidebis, in hac solitudine careo omnium colloquio: cumq; mane me in syluam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante uesperum. secundum te nihil est mihi amicus solitudine. in hac mihi omnis sermo est cum literis. eum tamen interpellat fletus: cui repugno quoad possum: sed adhuc pares non sumus, Bruto, ut suades, rescribam. eas literas cras habebis, cum erit cui des, dabis. Vale.

ARGUMENTVM EPIST 5. LIB.

4. Famil.

Placuit hic Ser. Sulpitij consolationem Ciceronis epistolis interponere, quod & Seruius argumenta uaria ad dolorem Ciceronis minuendum collegerit, & Cicero illi accurate responderit.

Ser. Sulpicius S: D, M, Ciceroni

Posteaquama

EPIST. SELECT.

Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu
 Tulliae filiae tuae: sane quam pro eo, ac debui,
 grauius molesteq; tuli, communemq; eam calamita-
 tatem existimaui: qui si istuc adfuissem, neque tibi
 defuissem, coramq; meum dolorem tibi declaraf-
 sem. et si genus hoc consolationis miserum, atque
 acerbum est: propterea quia per quos ea confieri
 debet, propinquos, ac familiares, ipsi pari molesta
 afficiuntur, neque sine lachrimis multis id con-
 nari queunt: uti magis ipsi uideantur aliorum con-
 solatione indigere, quam alijs posse suum officium
 praestare: tamen, quae in praesentia in mentem mi-
 hi uenerunt, decreui breui ad te perscribere non
 quod ea te fugere existimem: sed quod forsitan do-
 lore impeditus, minus ea perspicias. Quid est, quod
 tantopere te commoueat tuus dolor intestinus? co-
 gita, quemadmodum adhuc fortuna nobiscum ege-
 rit: ea nobis crepta esse, quae hominibus non mi-
 nus, quam liberi, cara esse debent, patriam, hone-
 statem, dignitatem, honores omnes. hoc uno in-
 commodo addito, quid ad dolorem adiungi potuit?
 aut qui non in illis rebus exercitatus animus calle-
 re iam debet, atque omnia minoris aestimare? an
 illius uicem, credo, doles? quoties in eam cogitati-
 onem necesse est ut tu ueneris, ut nos saepe incidi-

EPIST. SELECT.

mus, hisce temporibus non pessime cum ijs esse ac-
 tum, quibus sine dolore licitum est mortem cum
 uita commutare. quid autem fuit, quod illam hoc
 tempore ad uiuendum magnopere inuitare posset?
 quæ res? quæ spes? quod animi solatium? ut cum a-
 liquo adolescente primario coniuncta ætatem
 ageret? licitum est tibi credo, pro tua dignitate ex
 hac iuuentute generum deligere, cuius fidei libe-
 ros tuos te tuto committere putares. an ut ea libe-
 ros ex sese pareret, quos cum florentes uideret,
 letaretur? qui rem à parente traditam per se tene-
 re possent honores ordinatim petituri essent in
 Rep. in amicorum negotijs liberalitate sua uteren-
 tur? quid horum fuit, quod non prius, quam datū,
 ademtum sit? at uero malum est, liberos amittere:
 malum, nisi hoc peius sit, hæc sufferre & perpeti.
 Quæ res mihi non mediocrem consolationem at-
 tulit, uolo tibi commemorare: si forte eadem res ti-
 bi dolorem minuere possit. Ex asia rediens, cum
 ab Aegina Megaram uersus nauigarem, cœpi regi-
 ones circumcirca prospicere. post me erat Aegin-
 na, ante Megara, dextra Piræus, sinistra Corin-
 thus: quæ oppida quodam tempore florentissima
 fuerunt, nunc prostrata & diruta ante oculos iac-
 sent. cœpi egomet mecum sic cogitare. Hem, nos

humunculi

LIBER SECVNDVS.

homunculi indignamur, si quis nostrum interijt,
 aut occisus est, quorum uita breuior esse debet, cū
 uno loco tot oppidum cadauera proiecta iaceant.
 uis ne tu te Serui cohibere, & meminisse hominē
 te esse natum? Crede mihi, cogitatione ea non me-
 diocriter sum confirmatus. hoc idem, si tibi uide-
 tur, fac ante oculos tibi proponas, modo uno tem-
 pore tot uiri clarissimi interierunt: de imperio
 præterea tanta deminutio facta est: omnes prouin-
 ciæ conquassatæ sunt. in unius mulierculæ animo-
 la si iactura facta est, tantopere commoueris? quæ
 si hoc tempore non diem suum obiisset, paucis post
 annis tamen ei moriendum fuit, quoniam, homo
 nata fuerat. Etiam tu ab hisce rebus animum, ac
 cogitationem tuam auoca, atq; ea potius reminis-
 cere, quæ digna tua persona sunt: illam, quàm diu
 ei opus fuerat, uixisse: una cum Rep. fuisse: te pã-
 trem suum prætorem, consulem, augurem uidisse:
 adolescentibus primarijs nuptam fuisse: omnibus
 bonis prope perfunctam esse: cum Resp. occideret,
 uita excessisse. quid est, quod tu aut illa cum fortua
 na hoc nomine queri possitis? Denique nolite oba-
 liuisci Ciceronem esse, & eum, qui alijs consueris
 præcipere, & dare consiliū. neq; imitari malos me-
 dicos, qui in alienis morbis profitentur tenere sa-
 medicina

LIBER SECVNDVS.

medicina scientiam ipsi se curare non possunt: sed
 potius, quæ alijs præcipere soles, ea tute tibi sub-
 ijce, atq; apud animum propone. Nullus dolor est,
 quem non longinquitas temporum minuat, ac mol-
 liat. hoc te exspectare tempus tibi turpe est ac non
 ei rei sapientia tua te occurrere. quod si qui etiã
 inferis sensus est: qui illius amor in te fuit, pietasq;
 in omnes suos, hoc certe illa te facere non uult. da
 hoc illi mortuæ: da cæteris amicis, ac familiaribus,
 quæ tuo dolore mærent: da patriæ: ut, si qua in re
 opus sit, opera & consilio tuo uti possit. Deniq;
 quoniam in eam fortunam deuenimus, ut etiam hu-
 ic rei nobis seruiendum sit: noli committere, ut
 quisquam te putet non tam filiam, quàm Reipub.
 tempora, & aliorum uictoriam lugere. Plura me
 ad te de hac re scribere pudet, ne uidear prudentiæ
 tuæ diffidere. quare si hoc unum proposuero, si-
 nem faciam scribendi. Vidimus aliquoties secundã
 pulcherrime te ferre fortunam, magnamq; ex ea re
 laudem adipisci: fac aliquando intelligamus, aduera-
 sam quoque te æque ferre posse, neque id maius,
 quàm debeat, tibi onus uideri: ne ex omnibus uir-
 tutibus hæc una tibi uideatur deesse. Quod ad me
 attinet, cum te tranquillo esse animo cognoue-
 ro, de his rebus, quæ hic geruntur, quemadmodũ

EPIST. SELECT.

q; se prouincia habeat, certiozem faciam. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 6.

eiusdem libri.

Respondet Seruio, atque dolorem grauiorem enumeratione causarum excusat.

M. Cicero S. D. Ser. Sulpicio.

Ego uerò Serui uellem, ut scribis, in meo gra-
uissimo casu adfuisses, quantum enim præ-
sens me adiuuare potueris & consolando, & pro-
pe æque dolendo. facile ex eo intelligo, quod lite-
ris tuis lectis, aliquantulum acquieui. Nam & ea
scripsisti, quæ leuare luctum possent: & in me
consolando non mediocrem ipse animi dolorē ad-
hibuisti. Seruus tamen tuus omnibus officijs, quæ
illi tempore tribui potuerunt, declarauit, & quæ
ti ipse me faceret, & quàm suum talem erga me
nimum tibi gratum putaret fore: cuius officia iu-
cundiora scilicet sæpe mihi fuerunt nunquam ta-
men gratiora. me autem non oratio tua solum, &
societas pæne ægritudinis, sed etiam auctoritas cõ-
solatur. turpe enim esse existimo, me non ita fer-
re casum meum, ut tali sapientia præditus, feren-
dum putas? sed opprimor interdum, & uix resisto
dolori, quod ea me solatia deficiunt, quæ cæteris,
quorum mihi exempla propono, simili in fortuna

*Ingenium uerum
Epistola ut in se
pompria qua in se
dit ad uisitationem
sunt in uerbum
uorum uerbum*

EPIST. SELECT.

non defuerunt. Nam & Q. Maximus, qui filium
 consularem, clarum uirum, & magnis rebus gestis,
 amisit, & L. Paullus, qui duos septem diebus, &
 uester Gallus, & M. Cato, qui summo ingenio,
 summa uirtute filium perdidit, ijs temporibus fu-
 erunt, ut eorum luctum ipsorum dignitas consola-
 retur ea, quam ex Rep. consequerentur, mihi au-
 tem amissis ornamentis ijs, quæ ipse commemoras,
 quæq; eram maximis laboribus adeptus, unum ma-
 nebat illud solatium, quod ereptum est. non ami-
 corum negotijs, non Reip. procuracione impedi-
 ebantur cogitationes meæ: nihil in foro agere lice-
 bat: aspicerè curiam non poteram. existimabam,
 id quod erat, omnes me & industriæ meæ fructus,
 & fortunæ perdidisse. sed cum cogitarem hæc mi-
 hi tecum, & cum quibusdam esse communia: & cū
 frangerem iam ipse me, cogeremq; illa ferre tolle-
 ranter: habebam quò confugerem, ubi conuiesce-
 rem, cuius in sermone, & suauitate omnes curas
 doloresq; deponerem. nunc autem hoc tam graui
 uulnere, etiam illa, quæ consanuisse uidebantur,
 recrudescunt. non enim ut tam me à Rep. mæstum
 domus excipiebat, quæ leuaret: sic nunc domo mæ-
 rens ad Remp. confugere possum, ut in eius bonis
 acquiescam. itaq; & domo absum, & foro: quod

LIBER SECVNDVS.

nec eum dolorem, quem à Rep. capio, domus iam
 consolari potest, nec domesticum Resp. quo magis
 te exspecto, teq; uidere quamprimum cupio.
 maior mihi leuatio afferi nulla potest, quàm con-
 iunctio consuetudinis, sermonumque nostro-
 rum. quanquam sperabam tuum aduentum (sic
 enim audiebam) appropinquare. ego autem cum
 multis de causis te exopto quamprimum uidere,
 tum etiam ut ante commentemur inter nos, qua
 ratione nobis traducendum sit hoc tempus, quod
 est totum ad unius uoluntatem accommodandum
 & prudentis, & liberalis, & ut perspexisse ui-
 deor, nec à me alieni & tibi amicissimi. quod cum
 ita sit, magnæ tamen est deliberationis, quæ ratio
 sit ineunda nobis, non agendi aliquid, sed illius
 concessu, & beneficio quiescendi. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 20. LIB.

16. Famil.

Breuis epistola est ad Tironem, quem egrum Ro-
 mam miserat, de ualetudine curanda, libris componendis, &
 Tironis reditu.

TVLLIVS S. D. Tironi.

SOLICITAT, ita uiuam, me tua, mi Tiro
 Sualetudo: sed confido si diligentiam, quam in-
 stituiſti, adhibueris, cito te firmum fore. libros cõ-
 pone, indicem cum Metrodoro lubebit: quando
 eius

LIBER SECVNDVS.

eius arbitratu uiuendum est, Cum olitore ut uideatur. Tu potes kalendis spectare gladiatores, postridie redire: & ita censeo. uerum, ut uidebitur. Cura te, si me amas, diligenter. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 48.

libri 12. ad Aticum.

Nuntiat Pomponio preces Marij de causa ipsius suscipienda. addit quedam de Curtio, Tirone, sua epistola ad Casarem, & hortis.

CICERO S. D. ATTICO.

Heri non multo post, quam tu à me discessisti, puto, quidam urbani, ut uidebantur, ad me mandata, & literas attulerut à C. Mario C. F. cum multis uerbis agere mecum per cognationem quæ mihi secum esset, per eum Marium, quem scripsissem, per eloquentiam L. Crassi, aut sui, ut se defenderem: causamq; suam mihi perscripsit. rescripsi, patrono illi nihil opus esse, quoniam Casaris, propinqui eius, omnis potestas esset, uiri optimi, hominis liberalissimi: me tamen ei fautorum. O tempora: fore, cum dubitet Curtius consulum petere? Sed hæc hæctenus. De Tirone mihi curæ est: sed iam sciam quid agat. heri enim misi, qui uideret: cui etiam ad te literas dedi. Epistolam ad Casarem tibi misi. Horti quam in diem proscripti sint, uelim ad me scribas. Vale.

Argumen

LIBER SECVNDVS.

ARGVMENTVM EPIST. II.

libri 13. ad Atticum.

Significat desiderium ex disjunctione, & causans
 cur è Tusculano Arpinum sit profectus, adscr. bit. monet ad
 extremum de literis mittendis, & horis emendis.

CICERO S. D. ATTICO.

CRedebam esse facile: totum est aliud. postea
 aquam sum à te diiunctior. sed fuit faciend-
 um, & ut constituerem mercedulas prædiorum,
 & ne magnum onus obseruantie Bruto nostro im-
 ponerem. posthac enim poterimus commodius co-
 lere inter nos in Tusculano: hoc autem tempore,
 cum ille me quotidie uidere uellet, ego ad illum ire
 non possem, priuabatur omni dilectione Tuscula-
 ni. tu igitur, si Seruilia uenerit, si Brutus, quide-
 gerit, etiã si constituerit, quando obuiã quidquid
 denique erit, quod scire me oporteat, scribes. Piso-
 nem, si poteris, conuenias. uides quam maturum
 sit: sed tamen quod commodo tuo fiat. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 5. LIB.

13. Famil.

Postreditum Casaris à bello Hispaniensi, ad Qu.
 Valerium, qui agris diuidendis prepositus erat, hanc misit,
 ipsum rogans, ne C. Curtij ager in Volaterrano diuidatur.

M. Cicero S. D. Q. Valerio, Q. F.

Orca, legato pro præ.

E

NON

EPIST. SELECT.

Non moleste fero, eam necessitudinem, que mihi tecum est, notam esse quam plurimis, neque tamen ob eam causam, quod tu optime existimare potes, te impedio, quo minus susceptum negotium pro tua fide, & diligentia ex uoluntate Cesaris, qui tibi rem magnam, difficilemque commisit, gerere possis. nam, cum multi à me petant multa, quod de tua erga me uoluntate non dubitent: non committo, ut ambitione mea conturbem officium tuum. C. Curtio ab incunte etate familiarissime sum usus. eius & Sullani temporis iuustissima calamitate dolui & cum ijs, qui similem iniuriam acceperant, amissis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam uoluntate omnium concedi uideretur, adiutor incolunitatis sui. is habet in Volaterrano possessionem, cum in eam, tanquam è naufragio, reliquias contulisset. hoc autem tempore eum Cesar in senatum legit: quem ordinè ille, ista possessione amissa, tueri uix potest. grauissimum autem est, cum superior factus sit ordine, inferiore esse fortuna: minimeque conuenit, ex eo agro, qui Cesaris iussu diuidatur, eum moueri, qui Cesaris beneficio senator sit. Sed mihi minus libet multa de equitate rei scribere: ne causa potius apud te ualuisse uidear, quam gratia. Quamobrem

te maiorem

LIBER SECVNDVS.

te maiorem in modum rogo, ut C. Curtij rem mea-
am putes esse: quicquid mea causa faceres, ut id, C.
Curtij causa cum feceris, meum existimes: quod ille
per me habuerit, id me habere abs te putato, hoc
te uehementer etiam atq; etiam rogo. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 8.

eiusdem libri.

Huius epistolæ argumentum superioris simile est, ro-
gat enim Rutilium, ut in agrorum diuisione Albini prædia
ne attingat.

M. Cicero S. D. M. Rutilio.

CVM & mihi conscius essem, quanti te face-
rem, & tuam erga me beneuolentiam ex-
pertus essem: non dubitavi à te petere, quod mihi
petendum esset. P. Sextium quanti faciam, ipse op-
time scio: quanti autem facere debeam, & tu, &
omnes homines sciuntis cum ex alijs te mei studio-
sissimum esse cognoscet, petiuit à me, ut ad te quàm
accuratissimè scriberem de re C. Albinij senatoris:
cuius ex filia natus est L. Sextius optimus adoles-
cens, filius P. Sextij. Hoc idcirco scripsi, ut intelli-
geres non solum me pro P. Sextio laborare debere,
sed Sextium etiam pro Albinio. res autem hæc est.
A. M. Laberio C. Albinus prædia in æstimatio-
nem accepit: quæ prædia Laberius emerat à Cæsare
de bonis Plotianis, ea si dicā non esse è Rep. diuidi,

EPIST. SELECT.

docere te uidear, nō rogare. sed tamen cum Caesar Sullanas uenditiones, in assignationes ratas esse uelit, quo firmiores existimentur suæ: si ea prædia diuidentur, quæ ipse Caesar uendidit, quæ tandem in eis uenditionibus esse poterit auctoritas? sed hoc quale sit, tu pro tua prudentia considerabis. Ego te plane rogo, atq; ita, ut maiore studio, iustiore de causa, magis ex animo rogare non possim, ut Albinio parcas, prædia Laberiana ne attingas, magna me affeceris non modo letitia, sed etiã quodammodo gloria, si P. Sextius homini maxime necessario satisfecerit per me, ut ego illi uni plurimũ debeam. quod ut facias, te uehementer etiam atq; etiam rogo. maius mihi dare beneficium nullũ potes, id mihi intelliges esse gratissimum. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 4.

lib. 14. ad Atticum.

Hanc post Caesaris cædem, cum uillas suas lustraret, dedit. uide Histor. Ciceronis pag. 326. scribit de minis Cæsarianorum, & Atticum ad scribendum inuitat.

CICERO S. D. ATTICO.

Numquid putas me Lanuiij? at ego te istic quotidie aliquid noui suspicor. tument negotia. nam cum Matius, quid censes cæteros? equidem doleo, quod nunquam in ulla ciuitate accidit, non una cum libertate Remp. recuperatam. horribile

LIBER SECVNDVS.

bile est, quæ loquantur, quæ minitentur. ac uere-
or Gallica etiam bella, ipse Sextus quo euadat, sed
omnia licent concurrant, idus Martij consolantur.
Nostrî autê heroes, quod per ipsos confici potuit,
gloriosissimè & magnificentissimè confecerunt:
reliquæ res opes & copias desiderant: quas nullas
habemus. Hæc ego ad te, ut, si quid noui, (nam quo-
tidie aliquid exspecto) confestim ad me: & si noui
nihil, nostro more tamen ne patiamur intermitti
literulas, equidem non comittam. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 20.

libri 15. Famil.

C. Trebonio, eodem tempore in Asiam prouinciam
ipsi à senatu decretam proficiscenti hanc misit. Laudat Sa-
binum, & crebras literas à Trebonio petit.

M. Cicero S. D. C. Trebonio.

ORatorem meum (sic enim inscripsi) Sabi-
no tuo commendauî. natio me hominis im-
pulis, ut ei recte putarem, nisi forte candidatorum
licentia hic quoq; usus, hoc subito cognomen arri-
puit, & modestus eius uultus, sermoq; constans
habere quiddam à Curibus uidebatur. Sed de Sa-
bino satis. Tu mi Treboni, quando ad amorem me-
um aliquantulum discedens addidisti: quo tolera-
bilis feramus igniculum desiderij tui, crebrius
nos literis apellato, atq; ita, si idem fiet à nobis.

EPIST. SELECT.

quanquam duæ causæ sunt, cur tu frequentior in isto officio esse debeas, quàm nos: primum, quod olim solebant, qui Romæ erant, ad prouinciales amicos de Repub. scribere: nunc tu nobis scribas oportet: res enim publica istic est: deinde quod nos alijs officijs tibi absenti satisfacere possumus: tu nobis, nisi literis, non uideo, qua re alia satisfacere possis, sed cætera scribes ad nos postea: nunc hæc primò cupio cognoscere: iter tuum cuiusmodi sit: ubi Brutum nostrum uideris: quàm diu simul fueris: deinde cum processeris longius, de bellicis rebus, de toto negotio: ut existimare possimus, quo statu simus. ego tantum me scire putabo, quantum ex tuis literis habeo cognitum. Cura ut ualeas, meq; ames amori illo tuo singulari. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. AD DOLABEL-
lam quæ libro 15. ad Atticum
extat.

Elegans gratiarum actio est pro beneficijs quibus Dolabella cos. Atticum in causa Buthrotia affecerat: quæ ut tueri uelit, rogat.

M. Cicero S. D. Dolabellæ cos. suo.

ANtea cum per literas Attici nostri de tua summa liberalitate, summoq; erga se beneficio certior factus essem, cumq; tu ipse etiam ad
me

LIBER SECVNDVS.

me scripsisses, te fecisse ea, quæ nos uoluissimus:
 egi tibi gratias per literas ijs uerbis, ut intellige-
 res, nihil te mihi gratius facere potuisse. postea
 uerò quàm ipse Atticus ad me uenit in Tusculanum
 huius unius rei causa, tibi ut apud me gratias age-
 ret, cuius eximiam quandam, & admirabilem in
 causa Buthrotia uoluntatem, & singularem erga
 se amorem perspexisset: teneri non potui, quin
 tibi apertius illud idem his literis declararem, ex
 omnibus enim mi Dolabella, studijs in me, & offi-
 cijs, quæ summa sunt, hoc scito mihi & amplissi-
 mum uideri, & gratissimum esse quod perfeceris,
 ut Atticus intelligeret, quantum ego te, quantum
 tu me amares. quod reliquum est, Buthrotiam &
 causam, & ciuitatem, quanquam à te constituta
 est, (beneficia autem nostra tueri solemus) tamen
 uelim receptam in fidem nostram, à meq; etiam ti-
 bi commendatam, auctoritate & auxilio tuo tectam
 uelis esse. satis erit in perpetuum Buthrotijs
 præsidij, magnaq; cura, & solitudine Atticum,
 & me liberaris: si hoc honoris mei causa suscepe-
 ris, ut eos semper à te defensos uelis. quod me faci-
 as, te uehementer etiam atq; etiam rogo. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. Vlt.

libri II. Famil.

E 4

Cicero

EPIST. SELECT.

Cicero iter in Græciam ingressurus, de quo in Histor. pag. 432. ut Oppium ad res suas tuendas incitet, consilium ipsius probat, & beneficia eius in se commemorat.

CICERO S. D. OPPIO.

Dubitanti mihi, quod scit Atticus noster de hoc toto consilio profectionis, quod in utramque partem in mentem multa ueniebant, magnū pondus accessit ad tollendam dubitationem iudicium, & consilium tuum. nam & scripsisti aperte, quid tibi uideretur: & Atticus ad me sermonem tuum pertulit. Semper iudicaui in te, & in capiendo consilio prudentiam summam esse, & in dando fidem. maximeq; sum expertus. cum initio ciuiliis belli per literas te consulissem, quid mihi faciendum; esse censeret, eundumne ad Pompeium, an manendum in Italia, suscipisti, ut consulerem dignitati meæ. ex quo quid sentiret, intellexi: & sum admiratus fidem tuam: & in consilio dando religionem: quod, cum aliud malle amicissimum tuum putares, antiquius tibi officium meum, quàm illius uoluntas fuit. Equidem & ante hoc tempus te dilexi: & semper me à te diligenti sensi: & cum abessem, atq; in magnis periculis essem, & me absentem, & meos præsentem à te cultos & defensos esse memini: & post meum reditū, quàm familiariter mecum uixeris, quæq; ego de te & senser

LIBER SECVNDVS.

ſenſerim & prædicarim, omnes qui ſolent hæc animaduertere, teſtes habemus. Grauiſſimum uero iudicium de mea fide, & de conſtantia feciſti, cum poſt mortem Cæſaris totum te ad amicitiam meam contuliſti, quod tuum iudicium niſi mea ſumma beneuolentia erga te, omnibuſq; meritis comprobaro, ipſe me hominem non putabo. Tu mi Oppi, conſeruabis amorē tuum (etſi more magis hoc quidem ſcribo, quàm quo te admonendum putem) meaſq; omnia tuebere: quæ tibi ne ignota eſſent, Attico mandauit. A me autē cum paulum otij nacti erimus, uberiores literas exſpectato. Da operam ut ualeas. hoc mihi gratius facere nil potes.

ARGVMENTVM EPIST. 9.

libri 16. ad Atticum.

Hanc cum de medio curſu Achaico, in Italiam reuerſus, Romam uerſus proficiſceretur, Attico de ſuo itinere miſit.

CICERO S. D. ATTICO.

VI. kalend. ueni ad me in Sinueſſanum, eodem die uulgo loquebantur Antoniū manſurum eſſe Caſilini. itaq; mutauit conſilium. ſtatueraſ enim reſta Appia Romam, facile me ille eſſet aſſequutus. aiunt enim Cæſariana uti celeritate. uerti igitur me à Minturnis Arpinum uerſus. conſtitueraſ a. d. II. id. aut Aquini manere, aut

EPIST. SELECT.

In Arcano. nunc, mi Attice, tota mente incumbere in hanc curam. magna enim res est. tria sunt autem maneam ne Arpini, an propius accedam, an ueniam Romam. quod censueris, faciam: sed quam primum. auide exspecto tuas literas. VI. idus mane in Sinuiffano. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 16.

libri II. Famil.

D. Iunio Bruto, qui post Cæsaris necem in Galliam citeriorem profectus rem bene gesserat, & Imperator appellatus erat, L. Aelium Lamiam in petitione præturæ commendat.

M. Cicero D. Bruto cos. desig.

S. D.

Permagni interest, quo tibi hoc tempore epistola reddita sit: utrum, cum solitudinis aliquid haberes: an cum ab omni molestia uacuus es ses. itaq; ei præcepi, quem ad te misi, ut tempus obseruaret epistolæ tibi reddendæ, nam quemadmodum coram qui ad nos intempestiuæ adeunt, molesti sæpe sunt: sic epistolæ offendunt, non loco redditæ. si autem, ut spero, nihil te perturbat, nihil impedit, & ille, cui mandauit, satis scitè, comòdè tempus ad te cœpit adeundi: confido me, quod uelim, facile à te impetraturum. L. Lamia præturam petit hoc ego uitor omniū plurimum. magna
uetustas

LIBER SECVNDVS.

uetustas, magna consuetudo intercedit: quodq; plurimum ualet, nihil mihi est eius familiaritate iucundius. magno præterea beneficio eius, magnoq; merito sum obligatus. nam Clodianis temporibus, cum equestris ordinis princeps esset, proq; mea salute acerrime propugnaret, à Gabinio cos. relegatus est: quod ante id tempus ciui Romano Romæ contigit memini, hoc cum Po. Ro. meminit, me ipsum non meminisse turpissimum est. quapropter persuade tibi, mi Brute, me petere præturam, quanquam enim Lamia summo splendore, summa gratia est, magnificentissimo munere ædilicio: tamen, quasi ea ita non essent, ego suscepi totum negotium. nunc si me tanti facis, quasi certe facis: quando equitum centurias tenes in quibus regnas, mitte ad Lupum nostrum, ut is nobis eas centurias conficiat. Nam tenebo te pluribus: ponam in extremo, quod sentio. nihil est Brute, cum omnia à te exspectem, quod mihi gratius facere possis. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 2.

libri 10. Famil.

L. Munatio Planco, qui in Gallia transalpina cum imperio erat, se excusat quod in senatu, cum eius causa ageretur, non fuerit: pollicetur quoque suum officium in ijs, quanto & honestè facere possit.

CICERO S. D. PLANCO.

Meum

EPIST. SELECT.

Meam studium honori tuo pro necessitudi-
ne nostra non defuisset, si aut tuto in se-
natum, aut honestè uenire potuissem; sed ne sine
periculo quisquam, liberè de Rep. sentiens, uersa-
ri potest in summa impunitate gladiatorum; nec no-
stræ dignitatis uidetur esse, ibi sententiam de Re-
pub. dicere, ubi me & melius, & propius audi-
ant armati, quàm senatores. quapropter in priua-
tis rebus nullum neque officium neq; studium me-
um desiderabis: ne in publicis quidem, si quid erit,
in quo me interesse necesse sit, unquam deo, ne
cum periculo quidem meo, dignitati tuæ, in ijs au-
tem rebus, quæ nihilo minus, ut ego absim, confici
possunt, peto à te, ut me rationem habere uelis &
salutis, & dignitatis meæ. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 14.

libri 12. Famil.

Hæc scripta est Pansa & Hirtio coff. cum legati ad
Antonium missi essent, de quibus in Histor. Ciceronis pag.
344. Hortatur Cornificium, ut omni cura in Remp. incum-
bat, eidemq; Pinarium commendat.

CICERO S. D. Cornificio.

Ego ^{nullum locum prætermitto} ^{nec enim}
^{debeo} non modo laudandi tui, sed ne ora-
nandi quidem. sed mea studia erga te, & officia ma-
lo tibi ex tuorum literis, quàm ex meis esse nota.

Te

*Hæc mihi scriba est hinc
Parchidam. In priua-
to quæ non pertinet
in publico. Cornificio
Sunt uero mundum
Hortatur ut pro res-
publica diligenter
laboret. In litteris
Pinarium commendat*

LIBER SECVNDVS.

Te tamen hortor, ut omni cura in Remp. incum-
 bas. hoc est animi, hoc est ingenij tui, hoc eius spei,
 quam habere debes amplificandæ dignitatis tuæ.
 sed hac de re alias ad te pluribus, cum enim hæc
 scribebam, in expectatione erant omnia. nondum
 legati redierant, quos senatus non ad pacem depre-
 candam, sed ad bellum denuntiandum miserat, nisi
 legatorum nuntio paruisset. ego tamen, ut primū
 occasio data est, meo pristino more Remp. defen-
 di: me principem senatui, populoq; R. professus
 sum: nec posteaquam suscepi causam libertatis, mi-
 nimum tempus amisi tuendæ salutis, libertatisq;
 communis. Sed hæc quoq; te ex alijs malo. T. Pi-
 narium familiarissimum meum, tanto tibi studio
 commendo, ut maiore non possim. cui cum propter
 omnes uirtutes, tum etiam propter studia commu-
 nia sum amicissimus, is procurat rationes, negoti-
 aq; Dionysij nostri, quem et tu multum amas, et
 ego omnium plurimum, ea tibi ego non debeo com-
 mendare, sed commendo tamen. facies igitur, ut ex
 Pinarij gratissimi hominis literis, tuusq; erga illū,
 et erga Dionysium studium persequamur. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 5.

libri 10. Famil.

Planco his literis respondens gratulatur, ipsum opti-
 mo in Remp. animo esse, hortaturq; ut persistat.

Cicero

EPIST. SELECT.

CICERO S. D. Planco.

Binas à te accepi literas eodem exemplo: quod ipsum argumento mihi fuit diligentiae tuae. intellexi enim te laborare, ut ad me tuæ expectatissimæ literæ perferrentur. ex quibus cepti fructum duplicem, mihiq; in comparatione difficilem ad iudicandum, amorē ne erga me tuum an animum in Remp. pluris aestimandum putarem. est omnino patriæ caritas, meo quidem iudicio maxima: sed amor uoluntatisq; coniunctio plus certe habet suauitatis. itaq; commemoratio tuæ paternæ necessitudinis, beneuolentiæq; eius, qui erga me à pueritia contulisses, ceterarumq; rerum, quæ ad eam sententiam pertinebant, incredibilem mihi letitiam attulerunt. rursus declaratio animi tui, quem haberes de Rep. quemq; habiturus esses, mihi erat iucundissima: eoq; maior erat hæc letitia, quòd ad illa superiora accedebat. Itaq; te non hortor solum, mi Plance, sed plane etiam oro: quod feci ijs literis, quibus tu humanissimè respondisti: ut tota mente, omniq; animi impetu in Remp. incumbas: nihil est, quod tibi maiori fructui, gloriaq; esse possit. Nec quicquam ex omnibus rebus humanis est præclarius, aut præstantius, quàm de Rep. bene mereri, adhuc enim (patitur tua summa
humanitas

LIBER SECVNDVS.

humanitas, & sapientia, me quod sentiam libera
 re dicere) fortuna suffragante, uideris res maxi-
 mas consecutus, quod quanquam sine uirtute non
 potuisses: tamen ex maxima parte ea, quæ es adeptus,
 fortunæ temporibusq; tribuuntur, his tempo-
 ribus difficilimis Reip. qui quid subueneris, id e-
 rit totum & propriam tuam. Incredibile est om-
 nium ciuium, latronibus exceptis, odium in Anto-
 nium, magna spes in te, & in tuo exercitu, magna
 exspectatio, cuius, per deos gratiæ, gloriæq; caue tē-
 pus amittas. sic moneo, ut filium: sic faueo, ut mihi:
 sic hortor, ut & pro patria, & amicissimum. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 13.

ad M. Brutum.

Bello Mutinensi, ut apparet scripta est ad M. Bru-
 tum in graui ipsius luctu, de quo eum consolatur.

CICERO S. D. BRUTO.

FVngerer officio, quo tu functus es in meo
 luctu, teq; per literas consolarer, nisi scirem
 ijs remedijs, quibus meum dolorem tu leuasses, te
 in tuo egere, ac uelim facilius, quàm tunc ego mi-
 hi, nunc tute tibi medeare, est enim alienum tan-
 to uiro, quantus es tu, quod alteri præceperit, id
 ipsum facere non posse, me quidem cum rationes,
 quas collegeras, tū auctoritas tua à nimio mœrore
 deterruit.

EPIST. SELECT.

deterruit. cum enim mollius tibi ferre uiderer, quam deceret uirum. presertim eum, qui alios consolari soleret, accusasti me per literas grauioribus uerbis, quam tua consuetudo ferebat. itaque iudicium tuum magni estimans, idque ueritus, me ipse collegi, & ea, quae didiceram, legeram, acceperam, grauiora duxi tua auctoritate addita. Ac mihi tum Brute, officio solum erat & naturae, tibi nunc populo, & scenae, ut dicitur, seruiendum est. nam cum in te non solum exercitus tui, sed omnium ciuium, ac pene gentium coniecti oculi sint: minime decet, propter quem fortiores ceteri sumus, eum ipsum animo debilitatum uideri. quamobrem accepisti tu quidem dolorem, (id enim amisisti, cui simile in terris nihil fuit) & est uerendum in tam graui uulnere, ne id ipsum carere omni sensu doloris, sit miserius, quam dolere: sed, ut modice, ceteris utile est, tibi necesse est, scribere plura, nisi ad haec ipsa nimis multa essent. Nos te tuumque exercitum exspectamus: sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, uix satis liberi uidemur fore. De tota Reip. plura scribam, & fortasse iam certiora ijs literis, quas Veteri nostro cogitabam dare. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 14.

lib. 10. Famil.

M. Antio

LIBER SECVNDVS.

M. Antonio ad Mutinam victo hæc scripta est, quæ Plancum de subsidio Reip. ferendo laudat, atque, ut Antonium persequatur, hortatur.

CICERO FLANCO S.

O Gratiam famamque biduo ante uictoriam, de subsidio tuo, de studio, de celeritate, de corpore, atque etiam hostibus fuis, spes omnis in te est, fugisse enim ex prælio Mutinensi dicuntur notissimi latronum duces. Est autem non minus gratum extrema delere, quam prima depellere. equidem exspectabam iam tuas literas idque cum multis sperabamque etiam Lepidum Reip. temporibus admonitum, tecum et Reip. satis esse facturum. in illam igitur curam incumbere, mi Plance, ut ne quæ scintilla terribi belli relinquatur. quod si erit factum, et Reip. æterno beneficio affeceris, et ipse eternam gloriam consequere. D. III. non. May.

ARGVMENTVM EPIST. 22.

libri II. Famil.

Petit à Bruto M. Tullius, ut Ap. Claudium, qui Antonij partes secutus erat, incolumem in ciuitate retineat.

M. CICERO S. D. D. Bruto.

CVM Ap. Claudio C. F. summa mihi necessitudo est multis eius officijs et meis mutuis constituta. peto à te maiorem in modum, uel humanitatis tue, uel mea causa, ut eum auctoritate

*Argvmentum
de re ipsa parte
est laudatoria
pursum hortator
haurit mihi
Cicero Plancum
et mihi suum
in dulcedine
in publicam
Cicero Antonium
et nequiter hortatur
ut quum ad
modum capit
sedulo pergit*

*Hic Lepidus in
hoc uictoria Antonij
partes secutus erat*

*Argvmentum
de re ipsa parte
est laudatoria
pursum hortator
haurit mihi
Cicero Plancum
et mihi suum
in dulcedine
in publicam
Cicero Antonium
et nequiter hortatur
ut quum ad
modum capit
sedulo pergit*

EPIST. SELECT.

tua, quæ plurimum ualet, conseruatum uelis. nolo te, cum fortissimus uir cognitus sis, etiam clementissimum existimari. magno tibi erit ornamento, nobilissimum adolescentem beneficio tuo esse saluum. cuius quidem causa hoc melior debet esse, quod pietate adductus, propter patris restitutionem se cum Antonio coniunxit, quare etsi minus ueram causam habebis, tamen uel probabilem aliquam poteris inducere. natus tuus potest hominẽ summo loco natum, summo ingenio, summa uirtute, officiosissimum præterea, & gratissimum, in uoluntatem in ciuitate retinere, quod ut facias, ita à te peto, ut maiore studio, magis uè ex animo petere non possem. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 16.

lib. 10. Famil.

Literas Planci in senatur ecitatas fuisse gratissimas nauit suadetq; ut in rebus subitis ipse à se consilium petat.

CICERO S. D. Planco.

Nihil post hominum memoriam gloriosius, nihil gratius, ne tempore quidem ipso opportunius accidere uidi, quàm tuas, Plance, literas. redditæ sunt enim frequenti senatu Cornuto, cum is frigidus sane, inconstantes recitasset literas Lepidi, sub eas statim recitatæ sunt tuæ, non sine magnis quidem clamoribus, cum rebus enim ipsis es

fens

*Virginitatem arguunt
dum ab Somo
qui non malitia
sed opinitate
in Antonio adiungit
nisi patrum
iudicium possit*

*for you sola m
in uerba partim
procedunt Cornu
quod non malitia
sed opinitate
in Antonio adiungit
nisi patrum
iudicium possit*

LIBER SECVNDVS.

operam tuam, ^{de laudibus} nautatem, animum in Remp. cele-
 ritati praturæ anteponendam censeo. nolo enim
 te ignorare, quantam laudem consecutus sis: mihi
 crede, proximam Plancio, idq; ipsius Planci testi-
 monio: præterea fama, scientiaq; omnium. quam
 obrem, si quid poteris tibi etiam nunc restat, id
 maximopere censeo persequendum. quid enim ho-
 nestius? aut quid honesto anteponendum? sin au-
 tem satisfactum Reip. putas: celeriter ad comitia,
 quando maturè futura sunt, ueniendum censeo.
 dummodo ne quid hæc ambitiosa festinatio aliquid
 imminuat eius gloria, quam consecuti sumus. Mul-
 ti clarissimi uiri, cum Reip. darent operam, an-
 nua petitionis suæ non obierunt. quod eò facilius
 nobis est: quòd non est annus hic tibi destinatus, ut,
 si ædilis fuisses, post biennium tuus annus esset:
 nunc nihil prætermittere uidebere usitati, & quæ
 si legitimi temporis ad petendum. uideo autem
 Planco consule, & si etiam sine eo rationes expedi-
 tas haberes, tamen splendidiorem petitionem tuam
 fore, si modo ista ex sententia confecta essent. Om-
 nino plura me scribere, cùm tuum tantum consili-
 um, iudiciūq; sit, non ita necesse arbitrabor. sed
 tamen sententiam meam tibi ignotam esse nolebã,
 cuius est hæc summas ut omnia te metiri dignitate

*Hoc dignitate
 fuerit ante
 Tempus con-
 sideras ad
 impubliam*

EPIST. SELECT.

malim, quã ambitione: maioremq; fructum pone-
re in perpetuitate laudis, quã in celeritate præ-
ture. Hæc eadem locutus sum domi meæ, adhibito
Quinto fratre meo, & Cecina, & Calvisio, sua-
diosisimis tui, cùm Dardanus libertus tuus intera-
esset. omnib; probari uidebatur oratio mea: sed
tu optime iudicabis. Vale.

ARGUMENTVM EPIST. 15.

libri II. Famil.

Laudat officium & diligentiam Bruti: uoluntatem, Le-
titiam omniumq; significat ex Bruti Planciq; coniunctione
eandem; hortatur, ut in tuenda Rep. se ipsum uincat.

M. Cicero S. D. D. Bruto
Cos. desig.

ETSI mihi tue literæ iucundissime sunt: tã-
mẽ iucundius fuit, quod in summa occupatio-
ne tua Planco collega mandasti, ut te mihi per li-
teras excusaret. quod fecit ille ^{pluribus} diligenter. mihi autem
tam amabilius officio tuo, & diligentia. Coniunctio
tua tum collega, Concordiaq; uestra, qua litera-
is communibus declarata est, senatui, populoq; Ro-
gratissima accidit. Quod superest, perge mi Brute,
& iam non cum alijs, sed tecum ipse certa. Plus
describere non debeo, præsertim ad te, quo magis
pro breuitatis uti cogito. Literas tuas uehementer
expectos et quidem tales, quales maxime opto.

Argumenta

Argumenta
Bruti uoluntatem
Leuitiam omniumq;
significat ex Bruti
Planciq; coniunctio-
ne eandem; hortatur,
ut in tuenda Rep. se
ipsum uincat.
M. Cicero S. D. D. Bruto
Cos. desig.
Etsi mihi tue literæ
iucundissime sunt: tã-
mẽ iucundius fuit,
quod in summa occupa-
tione tua Planco colle-
ga mandasti, ut te mihi
per literas excusaret.
quod fecit ille diligen-
ter. mihi autem tam
amabilius officio tuo,
& diligentia. Coniunctio
tua tum collega, Con-
cordiaq; uestra, qua li-
tera is communibus
declarata est, senatui,
populoq; Ro gratissima
accidit. Quod superest,
perge mi Brute, & iam
non cum alijs, sed tecum
ipse certa. Plus descri-
bere non debeo, præser-
tim ad te, quo magis
pro breuitatis uti cogito.
Literas tuas uehementer
expectos et quidem
tales, quales maxime
opto.

LIBER SECVNDVS.
ARGVMENTVM EPIST. 24.

libri II. Famil.

Bruti epistole, quæ huic libro II. Famil. proponitur,
respondet: quidq; Bruto sit agendum, & de pecunia decre-
ta nuntiat.

M. Cicero S. D. D. Bruto Imp. In hoc epistola

^{Quæ de} ^{Cos. desig.}
Narro tibi: antea subirascebar breuitati tua-
rum licet arum: nunc mihi loquax esse uis
deor. te igitur imitabor. Quam multa quam pau-
cis? Te recte ualere, operamq; dare, ut quotidie
melius: Lepidum comitode sentire: tribus exerci-
tibus, quiduis nos oportere confidere. si timidus
essem, tamen ista epistola mihi omnem metum ab-
sterfisses. sed, ut mones, si enim momordi, etenim
qui te incluso, omnem spem habuerim in te, quid
nunc putas? cupio iam uigiliam meam Brute, tibi
tradere, sed ita, ut ne desim constantia mea. Quod
scribis, in Italia te moraturum, dum tibi literas
meas renians: si per hostem licet, non erraris. multa
enim Roma, sin aduentu tuo bellam confici pos-
test nihil sit antiquius. Pecunia, expeditissima quæ
erat, tibi decreta est. Habes amantiissimum Serui-
lium: nos non desumus. Vale.

ARGVMENTVM EPIST. 9.

libri IZ. Famil.

EPIST. SELECT.

Hæc scripta est post coniunctionem Lepidi & Antonij, quo bellum fuit renouatum, excusat quoq; breuitatem in scribendo, & Cassium, ut in Italiam properet, hortatur.

M. CICERO S. D. C. Cassio.

*U. ing. sola Gubi
 scribitur in
 m. d. h. in
 d. m. d. h. in
 d. m. d. h. in
 d. m. d. h. in
 d. m. d. h. in
 d. m. d. h. in*

Breuitas tuarum literarum me quoq; breui-
 orem in scribendo facit: & uere ut dicam,
 non satis occurrit quod scribam. nostras enim res
 in actis perferri ad te certo scio: tuas autem igno-
 ramus. tanquam enim clausula sit in Asia, sic nihil
 perferatur ad nos, præter rumores de oppresso Do-
 labella, satis illos quidem constantes, sed adhuc si-
 ne auctore. Nos confectum bellum cum putaremus,
 repente à Lepido tuo in summam solitudinē su-
 mus adducti. itaque tibi persuade maximam Reip.
 spem in te, & tuis copijs esse. firmos omnino ere-
 ritus habemus. sed tamen, ut omnia, ut spero,
 prospere procedant, multum interest te uenire.
 exigua enim spes est Reip. nam nullam non libet
 dicere: sed quæcunque est, ea despondetur anno
 consulatus tui. Vale.

FINIS.

BUCHBINDEWERKSTATT
HEINZ PETERSEN
RESTAURATOR
DOSSEL DORF - KAISERSWERTH

Restaur., 1963, Okt.

BUCHBINDEWERKSTATT
HEINZ PETERSEN
RESTAURATOR
DOSSELDORF-KAISERSWERTH

